

סיכום
מישיבת ועדת הנוטריונים
שהתקיימה ביום 21.1.20 בבית הפרקליט בת"א

נוכחים:

יו"ר הוועדה: עו"ד משה אלפסי ואסף ביטון.
סגני היו"ר: עו"ד אורלי אקוקה, אביחי לוי וזהר רון.
חברים: עו"ד אמנון אברהמי, וגיף אליאב, פאול מ. אלכסנדר, אלי ביבי, סמי בן לוי, אנג'לה גרסיה צימרמן, חיים הירשמן, סיגל כהן, מאיה לנקר ירדני, מנחם מדמון, מזל נייגו פיטוסי, מיגל דניאל עבאדי, ניסים עזרן, אירן עזרתי פרחי, אורי שם טוב מרום וליאור שמיר.
מוזמנת: עו"ד מזל נייגו-פיטוסי, המדרשה להשתלמות עו"ד.
ממונה תחום: עו"ד שמעון לפיד.

נושא מס' 1: ברכות, היכרות וסקירת פעילות

ראש הלשכה, עו"ד אבי חימי, פתח בדברי ברכה.
החברים מציגים את עצמם.

היו"ר אסף ביטון סקר את פעילות הוועדה בקדנציה הקודמת:
הצלחת המאבק ביזמת החקיקה לתעריף נוטריוני מקסימלי מומלץ והחלפתה בהוספת חלופות בתקנות המאפשרות שיקול דעת לנוטריון להפחתת שכ"ט או לא לגבות בכלל.
הכשרה של נוטריונים חדשים באמצעות ביצוע רפורמה בהשתלמות בשיתוף המחלקה לרישוי נוטריונים – הרחבתה ל-5 מפגשים כולל סדנאות מעשיות במקום מפגש חד יומי.
בעידן הנוכחי הנוטריוני מקבלים יותר כלים אקדמיים ומעשיים, ולראיה, מבקרי הנוטריונים מוצאים יותר ליקויים אצל נוטריונים ותיקים מאשר אצל חדשים, שקיבלו את כל הכלים המקצועיים על מנת להימנע מטעויות.
עריכת השתלמויות עומק בכל רחבי הארץ לנוטריונים פעילים על מנת לעשות יישור קו בין הנוטריונים החדשים לאלה הוותיקים שלא עברו את ההכשרה המלאה.
לראשונה בכנס אילת (בשנה שעברה) התקיים פאנל תקדימי בנושאים נוטריוניים - צוואות והסכמי ממון נוטריוניים.
אירוח משלחת של 20 נוטריונים מאוסטריה בראשותו של ראש לשכת הנוטריונים האוסטרית.
במסגרת שיתוף הפעולה עם משרד המשפטים הונפק כרטיס מגנטי לנוטריון בדומה לכרטיס עו"ד.

נושא מס' 2: משלחת נוטריונים מצרפת

ביום 4.3.20 (בסביבות השעה 15:00) צפויה להתארח בלשכה מטעם קרן היסוד משלחת של 15-20 נוטריונים מצרפת. הם מעוניינים לשמוע על פעילות הוועדה בלשכה וסמכויותיה. חברי הוועדה כמובן יוזמנו למפגש זה. בנוסף, יש לשקול להזמין גם עורכי דין/נוטריונים דוברי צרפתית.

נושא מס' 3 : פס"ד בנוגע לרכיב המודעות בסעיף 47 לחוק הנוטריונים

היו"ר משה אלפסי מציג את הנושא :

ביום 20.1.19 ניתן בבימ"ש המחוזי בירושלים פס"ד בתיק מדינת ישראל מ"י נ. שעבן, שקיבל למעשה את ערעור הפרקליטות.

מדובר בנוטריון, שהוזעק לבית חולים להחתים אדם המרותק למיטתו על ייפוי כוח נוטריוני בלתי חוזר לביצוע פעולות במקרקעין, ושכח תעודת רופא. המרותק למיטתו היה אדם בודד וערירי, ומצבו עורר את חשדות הצוות הרפואי, שפנה למשטרה, וזו עצרה את הנוטריון והוגש נגדו כתב אישום בהתאם לסעיף 47 לחוק הנוטריונים, שקובע כדלקמן :

"נוטריון המשתמש בסמכותו לגבי מסמך ביודעו, כי המסמך נועד לביצוע עבירה פלילית או שבעריכתו היה משום עבירה פלילית, דינו – מאסר שלוש שנים או כדינו של האשם באותה עבירה, הכל לפי העונש החמור יותר."

בערכאה הראשונה זוכה הנוטריון, ועל כך הפרקליטות ערערה והוא הורשע בדינו וקיבל 7 חודשי עבודות שירות. כתוצאה מכך הגיש בר"ע לעליון.

נראה שההרשעה מוצדקת, כיוון שאם נוטריון פוגש בבית החולים אדם במצב קוגניטיבי לא טוב, לא היה צריך לעשות לו אישור נוטריוני. אמנם לנוטריון לא רווח בפעולה הנוטריונית, ולא היה לו חלק במעשה הפלילי, ובכל זאת בימ"ש המחוזי הלך רחוק מדי, בקבעו שהפרשנות של "ביודעו" לפי סעיף 47 לחוק הנוטריונים היא שדי להוכיח מודעות ברמה של קלות דעת ועצימת עיניים, כדי לראות את הנוטריון אחראי בפלילים. בימ"ש למעשה מטיל על הנוטריונים אחריות כבדה מאד. המקרה הוא בודד אבל ההלכה היא גורפת, שלא די בתעודה רפואית כדי שהנוטריון ישתכנע שהחולה הבין את משמעות הפעולה, אלא בימ"ש מרחיב את אחריות הנוטריון גם לתוצאותיה. זאת ועוד, התעריף הנמוך לא מצדיק הטלת אחריות כה כבדה, והסיכון גדול מאד.

הוחלט:

< ועדת הנוטריונים סבורה, כי כדי להרים את רף המודעות כדי להרשיע נוטריון בפלילים מנח סעיף 47 לחוק הנוטריונים אין די בקלות דעת אלא יש צורך במודעות מלאה – ידיעה פוזיטיבית ולא קלות דעת ועצימת עיניים. יש לפרש את סעיף 47 על דרך הצמצום.

< ככל שתגיע לוועדה פנייה להצטרף כידיד בימ"ש (היו"ר אלפסי יבדוק זאת עם הגורם שפנה אליו), תשקול הוועדה להמליץ בחיוב על ההצטרפות למועצה הארצית.

נושא מס' 4 : הצורך בצמצום הגדרת מאושפז בבי"ח או מרותק למיטתו

עו"ד חיים הירשמן ציין את הבעייתיות בדרישת תקנה 4(ה) לתקנות הנוטריונים, האוסרת על נוטריון לתת אישור על עשיית פעולה בפניו, אם המבקש לבצע את הפעולה מאושפז בבית חולים או מרותק למיטתו, כל עוד לא הוצגה בפניו תעודת רפואית.

עו"ד הירשמן טוען, כי לא כל מאושפז עם שבר ברגל או מרותק למיטתו בשל צינון חסר כושר לעשות פעולה נוטריונית, ולכן אין לחייב במקרים כאלה להציג תעודת רופא, כי ההגדרה הרחבה מביאה לתוצאות אבסורדיות.

בעניין זה עדכן היו"ר אסף ביטון, כי קיבל עדכון מהמחלקה לרישוי נוטריונים, כי תקנה 4(ה) צפויה לעבור שינוי באופן שיעמיד דברים על דיוקם. על פי הצפוי, התקנה תצומצם רק למצבים רפואיים-קוגניטיביים ולא למצבים רפואיים-פיזיים (שבר, צינון וכיו"ב).

נושא מס' 5 : הסדרת אימות תעודת עו"ד כתעודה ציבורית באפוסטיל

עורכת דין נדרשה לאמת תעודת עו"ד לצורך שימוש בה בחו"ל. למרות שמדובר בתעודה ציבורית, משרד החוץ מסרב לאמת אותה, כיוון שגורם מלשכת עורכי הדין אינו נמצא ברשימה הסגורה של פקידים בכירים במדינה, שמשרד החוץ מאמת את חתימותיהם.

עו"ד אביבה שביט, סגנית מנהלת המחלקה לרישוי נוטריונים במשרד המשפטים, הציעה בעקבות פנייתנו אליה, כי הלשכה תפנה בבקשה לצרף נציג מטעמה לרשימה זו. בינתיים תוכל הפונה להיעזר בשירותי נוטריון ולאמת את חתימת הנוטריון בבית המשפט (אפוסטיל), כאשר אפשרות זו פתוחה רק אם הנוטריון מבצע פעולה כלשהי על המסמך, כמו אישור העתק או תרגום (כלומר אישור נוטריוני של העתק תעודה או אישור תרגום ועליו לעשות אפוסטיל).

הוחלט:

הוועדה תומכת בקידום המהלך של צירוף מורשה חתימה מטעם הלשכה לרשימה הסגורה של פקידים בכירים במדינה שמשרד החוץ מאמת את חתימותיהם, ותקדם פנייה בעניין לשר המשפטים.

נושא מס' 6 : ייפוי כוח של נוטריון ישראלי שנחתם בחו"ל

בנקים וגופים מסחריים לא מקבלים ייפוי כוח מאדם שחתם בחו"ל מול נוטריון ישראלי, ומתעקשים שייחתם ייפוי כוח כזה מול נוטריון המוסמך באותה מדינה בצירוף אפוסטיל או אישור של הקונסול הישראלי באותה מדינה.

יש גופים שמוכנים לקבל אישורים נוטריונים שנחתמו על ידי נוטריון ישראלי בחו"ל בכפוף לקבלת חו"ד שהדין הזר באותה מדינה מאפשר זאת.

לקונסולים אין הידע והכשירות שיש לנוטריונים להסביר את משמעות המסמך וההשלכות של חתימתו.

הוחלט:

- הוועדה תבחן אפשרות לקדם יזמת חקיקה, לפיה יוכר אישור נוטריוני שנחתם בחו"ל על ידי נוטריון ישראלי כל אימת שהאישור נועד לצורך עניין הקשור לישראל.
 - עו"ד מאיה לנקר ירדני, שהעלתה את הנושא, תכין טיוטת מסמך בנושא, ועו"ד וג'ף אליאב יסייע בהכנת הנימוקים לקידום היזמה.

נושא מס' 7: עדכון הנוסח האנגלי של הטפסים בתקנות הנוטריונים

חברים ציינו, כי בנוסח האנגלי של הטפסים המהווים חלק מתקנות הנוטריונים, נפלו טעויות רבות לצד אי בהירות של הנוסח, דבר המצריך תיקון.

הוחלט:

החבר פאול אלכסנדר יגבש נוסח אנגלי מעודכן ונכון של הטפסים, ועם השלמתו יעבירו לממונה התחום לצורך העברתו למחלקה לרישוי נוטריונים במשרד המשפטים.

נושא מס' 8: הפחתת אגרת נוטריון באופן משמעותי והטלת קנסות בגין אי תשלום במועד לצד דרישה לעדכון התעריף הנוטריוני

חברים ציינו כי קבלו פניות רבות מנוטריונים שזו פרנסתם העיקרית, רובם מבוגרים, המלינים על כך שאגרת הנוטריון גבוהה מאד (כ-1,150 ש"ח) יחסית לתמורה הניתנת בעדה. נטען, כי הגידול במספר הנוטריונים (מעל 6,000 נוטריונים) מחייב להתאים את האגרה ולהפחית מסכומה. כמו כן, נשמעו תלונות אודות סכומי הקנס המוגזמים בגין פיגור בתשלום לצד דרישה לבצע מדרגות בקנסות (קנסות מדורגים). במקביל נשמעה דרישה לעדכן את שכר הנוטריונים (התעריף הנוטריוני), כיוון שהוא נמוך ביותר יחסית לשירות הניתן, היקפו, איכותו, האחריות העצומה והסיכונים הרבים שהוא טומן בחובו.

הצבעה:

הפניה למשרד המשפטים תתמקד בדרישה לביצוע מדרגות בקנסות (קנסות מדורגים) ולעדכון התעריף המינימלי – הרוב.
 הפניה למשרד המשפטים תכלול דרישה כוללת להפחתת אגרת נוטריון, הטלת קנסות מדורגים ועדכון התעריף המינימלי – מיעוט (4 חברים).

הוחלט:

הוועדה תפנה למשרד המשפטים בדרישה לבצע מדרגות בקנסות (קנסות מדורגים) בגין פיגור בתשלום אגרת נוטריון לצד דרישה לעדכון שכר הנוטריונים כך שישקף באופן ראוי את השירות הניתן בתחום.
 עו"ד ניסים עזרן יכין טיוטת מסמך בנושא.

נושא מס' 9: קיום כנס סופ"ש בדיון הנוטריוני

הוחלט:

עו"ד זהר רון תרכז את הנושא ותעדכן את ממונה התחום בטיפול.

הישיבה ננעלה.